

OM NISS

1. NISS (Nordisk institutt for scene og studio)
2. Eid av ABNU (Anton B Nilsen Utdanning)
3. Antall elever 2007/08 (På Film og TV er det 83, 48 på førsteåret og 35 på andreåret)
4. Totalt antall uteksaminerte elever (på Film og TV er det i overkant av 450)
5. På Film og TV er skolepengene i dag kr. 60.000,- pr. år.
6. Startet opp i 1996
7. Det formelle opptakskravet er fullført og bestått førsteår fra videregående. Ut over det, foregår opptaket på bakgrunn av en samlet vurdering av søknadspapirer og opptaksprøver.
8. NISS omfatter mange utdanningsforløp. Film- og TV og Skuespiller-linja er bare to av tilbudene

NISS-generasjonen kommer!

En rekke tidligere studenter ved NISS markerer seg som tydelige profiler i norsk film.

– Gradvis har vi merket at holdningene til NISS har endret seg, forteller Frederik Hestvold.

HEIDI A. LUNDBAKK

I mange år har det hersket en utbredt skepsis til kvaliteten ved de private utdanningsinstitusjonene. Teaterhøgskolen og Den norske filmskolen på Lillehammer har beholdt sitt tilsynelatende udiskutable monopol på utdannelse av faglig dyktige filmarbeidere. Men det siste halvåret har NISS seilet opp som en konkurransedyktig leverandør av nye talenter. En rekke studenter uteksaminert fra NISS har markert seg som nye profiler i norsk film: Patrik Syversen og Nini Bull Robsahm som regissør/forfatter og produsent/forfatter på *Rovdyr*, Even Benestad og Stig Svendsen med regi på henholdsvis kinodokumentaren *Natural Born Star* og spillefilmen *Radiopiratene*. Sist ute er skuespiller Karoline Øyan i den snart kinoaktuelle *Sommerhuset*.

Bente Lavik, leder ved skuespillerlinja på NISS, er glad, men ikke overrasket over trenden.

– Vi utdanner elevene med tanke på at de skal ut i arbeid etter endt utdanning, og er selvfølgelig veldig fornøyd med at flere av våre tidligere elever blir frontet i media, sier hun.

Lavik kan fortelle at det på NISS legges stor vekt på at skuespillerne ikke bare skal kunne bære en rolle på en scene, men at de også trenes til å stå foran kamera.

– Vi har én flerkameraproduksjon og én enkameraproduksjon per kull, og jobber mye med fysiske fag som scenekamp,

stemmetrening og lignende. Akkurat når det gjelder dette, tror jeg vi ligger bedre an i forhold til filmbransjen enn for eksempel Teaterhøgskolen.

Men ikke alle er like fornøyd med de private alternativene. Agnete Haaland, leder av Skuespillerforbundet, anbefalte for under et år siden unge med skuespillerambisjoner å studere i utlandet i stedet for på en norsk privatskole som NISS. Bakgrunnen for dette

– NÅR DET GJELDER
TRENING FORAN KAMERA
LIGGER VI BEDRE AN
ENN FOR EKSEMPEL
TEATERHØGSKOLEN

BENTE LAVIK

var Haalands oppfatning om at foreleserne ved de private skolene i mange tilfeller er inkompetente. Bente Lavik er ikke enig i denne kritikken. Hun sier at NISS i stor grad bruker de samme lærekreftene som Den norske filmskolen og Teaterhøgskolen.

– Selv om Stein Winge bare har undervist én gang ved NISS, er det kanskje rart å kalle ham inkompetent. Haaland er velkommen til NISS for å se nærmere på undervisningen her når hun måtte ønske, sier Lavik.

Hun mener det er et stort skritt på veien mot å bli anerkjent som utdanningsinstitusjon av blant annet Skuespillerforbundet at stadig flere roller i norske filmer fortolkes av tidligere elever fra NISS.

SKEPSIS TIL PRIVATSKOLER

Frederik Hestvold, faglig leder for film- og tv-utdanningen på NISS, mener det er en ny bevissthet om skolen, og en helt annen aksept både media og filmbransjen enn tilfellet var i starten. NISS er av mange blitt betraktet

som et slags stebarn blant de filmfaglige utdanningene, noe som har endret seg de siste par årene.

– Oslo Film- og TV-akademi – som NISS springer ut av – hadde et blandet rykte, og i den tidlige fasen trodde mange vi bare var en fortsettelse av det. Dessuten vet vi at nordmenn generelt – og ikke minst den kulturelle delen av Norge, som i hovedsak er politisk lyserød – i utgangspunktet er negativt innstilt til private skoler.

Hestvold legger til at de fryktet at kombinasjonen av disse faktorene ville føre til at det ble vanskelig å tiltrekke gode lærekrefter, men kan fortelle at de ble positivt overrasket.

– Vi fikk tidlig inn folk som kom direkte fra slagmarken i filmbransjen. Både Torunn Lian, Pål Sletaune, Karoline Frogner, Margreth Olin, Arve Figenschow, Axel Helgeland, Kjell Vassdal, Hallvard Bræin, Einar Egeland, Pål Gengenbach, og en rekke andre. Også ansatte i NRK og andre i TV-produksjonsmiljøene har vært innom skolen og sikret et høyt faglig nivå, forteller, forteller Hestvold.

– Gradvis i løpet av de siste tre-fire årene har vi merket at holdningene til NISS har endret seg. Etter noen år begynte tunge produksjonsselskaper å ringe oss for å få arbeidskraft: klippere, fotografer, produksjonskoordinatorer og assistenter. Dette er ønsker vi har kunne imøtekomme, og vi merker derfor en stadig økende interesse fra bransjen, utdyper Hestvold.

NISS er en skole hvor man legger vekt på å tilby en god blanding av kunst, håndverk og teknologi. Hestvold sier at de fokuserer på å gi studentene en sterk faglig base, noe som skiller skolen fra mindre seriøse konkurrenter. Hos NISS ønsker man i tillegg å skape et fritt rom, og å produsere filmer i nesten alle sjangrer og uttrykksformer, fra splatter, via rennesteinsdokumentarer, undersøkende dokumentarer og feelgooddokumentarer til

tette dramaer og ren kunsthfilm.

– Dette fører til at vi kan slippe frem stemmer som ellers kanskje ikke ville blitt skolert, tror Hestvold, og tilføyer at han mener dette er med til å gjøre NISS til en viktig del av utdanningstilbudet i Norge.

FILMSKOLEN FORTSATT VIKTIGST

Svein Høier, universitetslektor på medieproduksjon ved NTNU, tror også at det er bruk for en skole som NISS.

– Jeg kan se for meg enkelte aspekter ved NISS som kan skape skepsis, som for eksempel inntakskrav eller skolepengene. Samtidig har jeg et godt inntrykk av film- og fjernsynsutdanningen ved NISS, og tror de gir et bra bidrag til norsk filmbransje gjennom både kortere kurs og lengre studieforløp. Men det er fortsatt Den norske filmskolen, og tilsvarende internasjonale utdanninger, som er de viktigste bidragsyterne til å styrke kompetansen i norsk filmbransje, etter mitt syn.

Tidligere NISS-student Even Benestad

– FOR MEG VAR NISS EN TOÅRIG LEKEPLASS HVOR JEG HADDE TILGANG PÅ UTSTYR OG ANDRE FILM- OG TV-INTERESSERTE JEG KUNNE JOBBE MED

EVEN BENESTAD

forteller at han valgte NISS framfor London International Film School.

– Det var både et praktisk og et økonomisk valg. Det er ikke lett å overleve i denne bransjen, og høy gjeld kompliserer det hele enda mer. For meg var NISS en toårig lekeplass hvor jeg hadde tilgang på utstyr og ikke minst et lass med andre film- og tv-interesserte som jeg kunne jobbe med.

Benestad er enig med Svein Høier i at det stadig er Filmskolen på Lillehammer som har den klart beste utdanningen innen film og TV i Norge, og at det er naturlig at det er slik.

– Det er ikke dermed sagt at NISS er et dårlig alternativ. En slik påstand ville da også være banal sett i forbindelse med at elever derfra har gjort gode prestasjoner på det store lerretet. I dag finner man tidligere NISS-elever i de fleste fagfunksjoner innen film og tv, og felles for de fleste er at de viser stor kompetanse i forhold til det de driver med, sier Benestad.

Skolen blir også av mange brukt som

et springbrett til videre utdanning innenfor fagene de ønsker å jobbe med. Benestad kan fortelle at hans inntrykk av NISS er at de er svært seriøse i forhold til å faktisk tilby det man trenger for å klare seg når utdanningen er over og virkeligheten truer med å velte filmdrømmene.

– Film og TV er veldig populært. Man finner reklamer over alt som lover gull og grønne skoger. NISS leverer i hvert fall varene så vidt jeg kan bedømme.

FOKUS PÅ HISTORIEFORTELLINGEN

NISS er ikke er en teknisk skole på linje med de tidligere medieingeniørutdanningene ved for eksempel Høgskolen på Lillehammer og Universitetet i Stavanger. Skolen har en innfallsvinkel til fagene med fokus på historiefortellingen. Studentene lærer, ifølge Hestvold, den teknologien som lærerne mener man burde kunne for å være en god historieforteller.

– Vårt mål er at studentene skal forstå nok av innmaten i utstyret til å kunne gjøre en enkel feilsøking når de er på jobb. Styrken hos de fleste elevene som velger å ta sin utdanning hos NISS er at de har god arbeidsholdning, en faglig bredde og stort sett er frie i tanken, og interesserte i å lære stadig mer.

Hestvold understreker likevel at man ikke må glemme at NISS kun er en toårig utdanning, og for mange bare starten på en livslang læringsprosess.

– Ingen kan regne med å være ferdige etter to år. Derfor er det fantastisk at studentene lykkes som de gjør, og så kort tid etter at de er ferdige hos oss.

Det er likevel et tankekorst at det først er nå når tidligere elever ved skolen gjør seg gjeldende i forbindelse med spillefilm at oppmerksomheten vekkes, mener Hestvold.

– Det er fantastisk at disse studentene har fått suksess innen filmregi, og på skolen er vi selvfølgelig stolte. Men det er på en måte synd at filmregisuksesser skal være så viktige. Et utall av andre dyktige studenter fra NISS gjør en strålende jobb bak skrivebord, kamera, telefoner og klippebord på realityproduksjoner, sportssendinger, dokumentarer, barne-tv, reklamefilmer, oppdragsproduksjoner – overalt. Mange tidligere NISS-studenter har også laget dokumentarer for NRK og TV2. Det synd at alt dette ikke fremstår som like verdifullt for mediene. Men sånn er verden, så da er det jo godt for skolen at vi nå begynner å få suksess også der hvor medias oppmerksomhet er.